The First Telugu Bi weekly in Andhra Desa The only Telugu Newspaper
for H E H The Nizam's Dominions

గోలకొండ పత్రిక

102705

ప్రతి సోమ, గురువారములు ప్రకటింపబడును

హైదరాబాదు, (దక్కన్.)

సం॥ చందా రూ ౬-౦-౦
అర్ధ ,, ,, ౩-౧౨-౦
విడి ప్రతిక ౦-౧-౪

GOLKONDA PATRIKA

HYDERABAD, (Dn.) MONDAY 9-10-33

ఒక వారము తరువాత ప్రాత ప్రతిక కోరిన యెడల వెలకు పరిమితి లేదు.

సంపుటము ౭ } శా.శ. ౧౮౫౫ శ్రీముఖనామసం॥ ఆశ్వయుజ బ॥ ౬ సోమవారము ౪-౧-౧౩౪౩ ఫ { సంచిక ౪౩

స్త్రీ విజ్ఞాన శాఖ

స్త్రీలకు విద్యయొక్క ఆవశ్యకత

అప్పుడప్పుడు ఆక్షేపించిన విషయములు

స్త్రీలు; శుద్ధి

విద్యాగంధములేక ఒప్పైనను తప్పైనను కూడ లెక్క పెట్టక ఏది తమకు తమ తాతల కాలమునుండి ఆచారముగ వచ్చుచున్నదో అదే ధర్మమని యెంచు స్త్రీలకు కొందరికి పాత్రలశుద్ధి యనగా వాటిని నీటితో నాగరకులకు విసుగుపుట్టునంతసేపు కడుగుటయను భావము కలదు. వారికి పాత్రలయందు చిలుము, నలుపు, మైల మొదలగునవి పోయినవా లేదాయను చింతయే లేదు. ముప్పది సారులు కడిగిన పాత్రలు ఉపయోగించిన స్వర్గము నివారి లెక్క. అయినను శాస్త్రీయమున్న యథార్థమున్న ఈ ఆచారమును అంగీకరింపవు. అనిష్టమయిన మాలిన్య నివారణోద్దేశ్యము ఆరోగ్యము. పాత్రలయందు ఆరోగ్యమునకు బాధ కలిగిన దానిని దానికి తగినట్టి వస్తువుతో శుద్ధిచేయుటయే శాస్త్రము బోధించునది ఉదాహరణార్థము: భస్మముతో కంచును చింతపండుతో రాగిని శుద్ధి యగునను ధర్మవచనములు విద్యావంతులగు స్త్రీలకు ఈ చెప్పిన అవివేకము తప్పునుగదా!

యిట్టిదే ఇతరమైన ప్రాచీనాభిమానమునకు మరియొక ఉదాహరణమును చేసుచూచియున్నాను. అది యుపహాస్యాస్పదము. ఇది గుడ్డలశుద్ధి. ఈ విషయమున విద్యలేని భార్యల మొండితనమువలన విద్యగలిగిన భర్తలును హాస్యాస్పదముగ (తమ మనస్సుకు తమకే) ప్రవర్తింపవలసి వచ్చుట సంభవించుచుండును. గుడ్డలు ఎంత మురికిగానున్నను, ఎంత దుర్గంధముతో నున్నను నీటితో తడిపి ఆరవేసినచో అది మడియగును. దానిని గట్టుకొని సకల పుణ్యకర్మలను చేయవచ్చును. కాని చక్కగా ఉతికి ఆరవేసిన గుడ్డలను కట్టుకొనినను భర్తలు ధర్మవిరుద్ధమైన పనిచేసినవారే. ఇంతలోనున్నవి విద్యావంశములులేని నారీమణుల భావములు!

* * *

స్త్రీలకును, శిశువులకును సంబంధించినవిషయములను గూర్చి విద్యావంతులగు స్త్రీపురుషులు మంచి చిన్నవ్యాసములను పంపినయెడల సంపాదకులు కృతజ్ఞతతో అంగీకరింపగలరు. నిజాం రాష్ట్రీయులను ఘనమునకు ఎక్కువ ప్రాముఖ్యత యొసగబడును.

స్త్రీలు; స్వాతంత్ర్యము; ఒకచిత్రము!

ఇంటిపెద్దయగు ఒకస్త్రీ తాను పెంచిన మాతృహీనునికి భార్యను హద్దులోపెట్టుకొనియుంచుకొనవలసినదనియు దానియిష్టము వచ్చినట్లు పోనీయరాదనియు, ఎక్కడికంటె అక్కడికి పోనీయరాదనియు బుద్ధినేర్పుచుండెను. ఒకనాడు ఇంటియందు పోషణకర్త పోషణకర్త్రిని 'మధ్యాహ్నము వేళ ఎక్కడికైనా పోకుంటే యింట్లో బియ్యము బాగుచేయకూడదా!' అని అడిగెను. అంతనామె, 'నాకేమిగనుక మీరునన్నాజ్ఞలో పెట్టుటయేమి!' అనెను. తాను నేర్పినబుద్ధి తనకు అన్వయింపదు కాబోలు! వివేకవతులు అట్టి జవాబుచెప్పుటకు ధైర్యము చాలియుందురా? సాధారణముగా పూర్వాచారములను గుడ్డిగానమ్ము స్త్రీలు తమయిండ్లలో మంచియైనను మంచిగాకున్నను చెడుయైనను చెడుగాకున్నను తమ కిష్టమైన దానిని చేయుటకు స్వాతంత్ర్యము కావలెనందురు. అట్టిస్వాతంత్ర్యములోనే వర్తింతురు. తమ కోడండ్రకు ఈ స్వాతంత్ర్యము కూడదు!

బాల్యవివాహములు

ఒకయింటిలో ౧౭ సంవత్సరముల ప్రాయమువానికి అతని పోషణకర్త్రి తొందరపెట్టి పెండ్లిచేసెను. పిల్లవచ్చినతర్వాత యింటిలో పనిచేసి తనకు సహాయమునకు అక్కరకైనా వచ్చునని ఆమె యాశ. పెండ్లియైనపిమ్మట కార్యము గురించి తొందరపడుచుండెను. పిల్లవాని యొక్కయు పిల్లయొక్కయు అదృష్టమున్నట్లు అందుకు మంచి ముహూర్తము కుదురదాయెను. పిల్లవానికి ౧౭ సంవత్సరముల ప్రాయములో ఈ క్షయ పెరుగుచుండగా అతను వ్యాధితో బాధపడుచు ఔషధము సేవించుచుండెను. మందు యింకను ౨౦ రోజులు పుచ్చుకొనవలసి యుండగా పంచాంగం బ్రాహ్మణుడు పదవరోజు మంచిముహూర్తమనియు అది దాటినపిమ్మట మంచిది త్వరలో లభింపదనియు చెప్పెను. అంతటదత్త "దొంగవేషములువేయుచు మందుఅను సాకుతో పిల్లను యింటికిరానీయకుండ నన్ను తంటాలు పెట్టుటయేకదా" అని పిల్లవానిపై తిరిగి దొరకిన పుడెల్ల చీవాట్లు పెట్టసాగెను. అంతేగాక గర్భాధానముతో ఉండేరోగాలు పోవునని వాదింపసాగెను. ఆపిల్లవాడు యిప్పుడు నిర్వీర్యుడై పిచ్చివాడై నిస్తేజస్కుడుగ నున్నాడు.

హైదరాబాదు ఉపాధ్యాయ సంఘము

సప్తమ వార్షిక మహాసభ

హైదరాబాదు ఉపాధ్యాయ సంఘము యొక్క సప్తమ వార్షిక మహాసభ ... నాడు ప్రారంభమయ్యెను మధ్యాహ్న ... నిజాం కళాశాల ... సెక్రటరీ యగు నవాబ్ ... దర్జంగు బహాదర్ యం ఏ (కేంటబ్) గారు అధ్యక్షత వహించిరి అధ్యక్షులవారు మొదటి బాలు హైస్కూలులో విద్యావిషయక ప్రదర్శనము ప్రారంభించిరి ప్రదర్శనములో ఒకటి కేండర్ గారను ... మరియొకటి నరల్ డ్రాయింగు ... ను ... నిర్మించి ... విద్యాశాఖ యొక్క డైరెక్టరగు ఖాన్ ఫజల్ ఖాను గారు యితర పెద్దలు చాలమంది చూచివచ్చి ప్రదర్శనవస్తువులను మెచ్చుకొనిరి

సాయంకాలము ... యూనివర్సిటీ ... దీ ... యొక్క డైరెక్టరుగారు ... గూర్చి ... ఉపన్యాసమిచ్చిరి ... ట్యుటర్ గ్రామర్ స్కూలు ... ధించిన ఉపన్యాసమువద్ద జరిగెను ... యొక్క ప్రాచీనచరిత్ర ... చరిత్ర ప్రసిద్ధములైన గోరీలు ... నవాబ్ జుల్కదర్‌జంగ్ బహాదరు గారు అధ్యక్షత వహించిరి

రెండవరోజు శుక్రవారము నాడు ఉదయము ... జిల్లో ప్రాథానాధ్యాయుల అధ్యక్షతను షేక్ అబ్దుల్ హమీద్ బి ఏ బి టి గారు అధ్యక్షత వహించిరి విద్యావిషయముగ ... రంగల్లు యితర జిల్లా నుండియు ... హైదరాబాదునుండియు ... వచ్చియుండిరి ... ఉపాధ్యాయులు ... స్వాగతం ... గిరి

అంతట ఉపాధ్యాయ సంఘము యొక్క జనరల్ సెక్రటరీగారు ౧౯౧౯ సంవత్సర నివేదిక చదివిరి సంఘము ... సంఘ ప్రారంభ ... ద్వాదశవత్సరము ... ఉపాధ్యాయ బోధనమును గూర్చియు ... రెండు ... సంఘము ... గాచిన ... నవియు ... ఉపాధ్యాయులకు ... గూర్చియు ... యున్న జాతు బాలుర విషయములో ... తెలిపెను ... సంఘము యొక్క ... క్రమములను ... నగుటచే ... ఉపన్యాసములలో ... వారివ ... న్యాయములు ఏర్పాటు చేయ ... మెహబూబ్ ... సంఘము యొక్క మిగత డబ్బు ... హైదరాబాదు టీచర్ ... చాలా ...

వేదికొనగా ... ఉపాహారములు ... దొరగారు ... జంగ్ గారు ... ప్రదర్శనము జరిగెను ... మరి ... గురించియు ... బాలురగూర్చియు ... రెండు ... గూర్చి నివేదికలు అంగీకరించెను ... సెయింట్ ... గ్రామర్ స్కూలులో ... జరిగెను ... మూడవరోజు ... ముగిసెను

... వచ్చిన వారికి ... చేసెను

శ్రీకృష్ణభవను హోటలు

ఆబిడ్ రోడ్డు హైదరాబాదు

... పరమ ... మంచి ... వను ... పాకములు ... సౌకర్యములు ... అన్ని ... బడును

... కృష్ణయ్య ప్రొప్రయిటరు

Sree K... na Bhav... n Hot... l

మహాత్ముని స్తోత్రము

ఉత్సవ జననదినోత్సవమున సమర్పింపబడిన శ్లోకములు

(శ్రీయుత కేసరి వేంకటనారాయణ శాస్త్రులుగారు)

విలుప్త సత్యవ్రతైః విపన్నితాంగ తేకలౌ
దురాపపాపసంకులై దురాత్మభి పరిపూరితే
ససర్జగాంధిమీశ్వర స్సమస్తలోపధూతమే
పరిస్తభారతావనౌ పరిశాంత చిత్తవర్తనం ౧
ననద్ధిరిత్యకర్మణో నవీతరాగిణోయతే
హాసేన్సు తాయబోధితం హారేర్వచస్సుమగ్రయా
గృహస్థవభార్యయా గృహీత ధర్మకార్యయా
సమాకరోత్యయంశుభంసహాస్యపుత్రకైశ్చరన్ ౨
మతిర్యస్యసూత్మాత్మధృతిగ్యస్య నిత్యా
స్వభావవాయతేష్వ స్వతన్త్రత్వయుక్తా
మహాత్మాంక మేనం వదంతీహసర్వే
కిరంచంద్రగాంధిం గురుం లోకకార్యే

సమూహహాశక్తి రవ్యయా సమంతతఃకలౌయుగే
పరాశరోక్తిభవిష్యద్వారా ఫలిష్యతీత్యమూంగిరం
ప్రకాశయ విరాజతే ప్రకృష్ట సంఘసుస్థితే
ప్రకల్పనాదయుంమహా ప్రబుద్ధవర్తన ప్రమాణ ౪
చకయంత్రసాధనై రవక్రతంతుసుందరై
సకృమోహపలబ్ధవస్త్రసంతతిం లభంతియే
చక్రవర్తినోభవంతు చక్రపాణినోపవా
వ్యాకృమాపహారిణ స్త్రివిక్రమాభవంతువా ౫
శ్రీ శ్రీనివాస విద్యాశాలాయామాంధ్రపండిత
కుతుకాత్ వేలూరుపురే కేసరి వేంకటనారా
యణాస్సుధీర్వ్యలిఖత్

(సుబోధిని)

ZANDU Pharmaceutical Works Ltd. Bombay

గాంధీ ఎవరు.

ఓ॥రాఘవ సనాతన ధర్మ భాష్యకారులైన మునగాల ...ద్రరావుగారు ...క కతో ది 26 9 38 తేదీన వెలువబడిన ... పత్రిక యందొక వ్యాసమును వ్రాసియుండిరి. నీలా ది రావుగారి ... సనాతన ధర్మ ... జగదేకవంద్యుడగు గాంధీ మహాత్ముని దూషించుటయందగ్రస్థానము వహించియు ... ఒక ... ని దూషించుటలో ... యుండవలెను ... జ్ఞాన హితమునైన వ్రాతలు వ్రాసి ... యున లోకము ... దేవుడు ... నీలా ది రావుగారి వ్యాసము ... కొండుకు? ... నిందించెనన్న ... శాస్త్రిగారి గ్రంథము ... మహాత్ముని దూషించుటకు? నీలాద్రిరావుగారు వ్రాసిన వ్యాసము ... తనను సంతోషించెదరుగాని ... నీలాద్రిరావుగారు ... మహాత్ముడు సనాతన ధర్మ ... కంటకుడు ... విదాహ ధర్మముడ ... యిష్టము వచ్చినట్లు దూషించు ... జేసిరి ... పుగా ... వారి ...

... దీక్షగైకొ ... దీక్షితుడైన ... ఈ ప్రశ్నకు ... మేము ... నిన్నదేమి ... సనాతన ధర్మ విధ్యుక్త కర్తవ్యము ... భాస్కరుని ... అంధకారమెల్లయందును ... ధర్మ కర్తవ్యము ... ధర్మము ...

హరిజ ... మూలము ... గ్రామము ... వారియొకడు. ... వ్రాసిరి ... యుద్ధము ... చేయుట ... అస్పృశ్యత ... మాత్ర ము ... మహాత్ముడే ... సిద్ధాంత లను ... నీలాద్రిరావుగారు ... అర్థ ... యందు ... నీవు ... జీవనము ... ఏమి ప్రద్ధునలే ... అనువాద ... అహా ... జీవన ... దను! ... మోక్షము ... గించి లోపల ... వేలకువేలు ... సంపాదించి ... అవాధక జీవులు! ఇంతకన్న ... వేరే యున్నదా!

... శాస్త్రిగారిని ... శాస్త్రిగారి ... భావించి ... మహాత్ముని ... సమాధానము ... ముఖ్యము ... నీలాద్రిరావుగారు ... మూడు ... వ్యాఖ్యానము ... వారు వ్రాసిన దంతయు ... సమాధానము వ్రాయుచు ఈ వ్యాసము చాలభాగములవిపు ... మహాత్ము ... సత్యైక సిద్ధాంతములను ... అహింసావ్రతము ... నీలాద్రిరావుగారు మహాత్ముడు ... ఏమి తెచ్చెను ... మహాత్మునకు ... జీవిత ... స్వరాజ్యము ... అనే లక్షలకు ... ఏమిటి ... దాని ... మేమి! ... అర్థము మహాపురుషునెల్లప్పుడును భావగర్భమునైన ... M K ఆనార్యగాంధి జాయిదాటు ... నాక్ష్యము ... బోయి ఏమి తెచ్చిరి ... ఇండియాకువచ్చి ప్రాయశ్చిత్తము జేసుకొ ...

శారదా యాక్టు ... గాంధీ ... సాలభూటుల్ ... పెద్దగ ... జేసిరి ... శారదా యాక్టు ... శారదా యాక్టు నుల్లంఘించువారిని ... సత్కరించుచున్న ... చింతకాయలు రాలునా? ... సాలభూటుల్ ... భోపులు ... జెలియుటేలము జేసినది. ఏమహానుభావుని దివ్యనామమును ప్రపంచమంతయు తెలియునట్లుగా ... జేయుచున్నారు ఏమహానుభావుని కార్యరూపము చూడుకొరుదు ... సఫలమయ్యెటట్లు జేసెను ఏమహానుభావు సిద్ధాంతములు సకలమతములవారికి మృతకప్రాయములయినవి? ఏమహానుభావుడు, కంజరిని ... జనకోటులను ... శ్రీ ... ప్రసాదించెను! ఏమహానుభావుడు, రోజుకయిదుకాసుల బత్తెముతో గడుపుచుండెను? మహానుభావుని ... సూర్యుడస్తమించని సామ్రాజ్యము ... సామ్యవాదుడు సన్యాసి గాంచెను? ఏమహాను భావుని సత్యవాక్పటిమముచే ప్రపంచవాసులెల్లరు ఆశ్చర్యమొందుచుండిరి? ఏమహాను భావునికి ప్రపంచమునకెల్ల మహాత్ముడని ... ప్రజలు బంగారుపతకమొసంగి ... ఏమహానుభావుడు, భారతజాతిని సధోగతపాలుచేయుచున్న సాంఘికదురాచారములను, అస్పృశ్యతను, ... దోల ... జేసెను? అట్టి గాంధీమహాత్ముని దూషించి నరకమున బడుటయేగాని ... కలుగదు.

ఆలపాటి సుబ్బారావు-బెజవాడ.

దీపావళి—మందులవ్యయము

సందేశ భావము

౧ కం॥ దీపావళి పండుగనిచె
ద్దీ బుల వెలుగుగాక దేశంబెల్లన్
... నపుమాయ ... లను
... పంచిక ... బ్రదుకొనెదము.

౨ సీ॥ హైందవసౌభాగ్య మాహాత్మ్యమును దెల్పు
దీపావళి యొసగు దీక్షదినము
మేదినిభరమువిడి మిన్నముట్టెడి ... ల్
మాయముందులగాల్చ మంచిదినము
మలకొవందరబు ... లైన
రంగురంగులబట్ట హొంగు దినము
సునవినోదంబు ... దీపావళి
ప్రథమవత్సరంబు ... దినము.

గీ॥ రాష్ట్రమెల్లను నరకాసురాధముండు
పెట్టిన బాధల ... దినము
హైందవులు నేడు కృష్ణునియందునకి
రతిసంబుల ... దినము.

౩ ... నరకాసురుడు గొన్న ...
వాడుదీరిన దిను జాటి తెలుప
... సంతోషపడిరను జాడ తెలుప
... సాధించు ... తెలుప
త్యాగా ... తెలుప

గీ॥ ... ముగ ... లెల్ల
జాటుని ... నేడు
... జాడ తెలిపె.

౪ ॥ గొలంబుగని పెట్టి క్రమముమైనవ్యయముచు
నేయుట యుక్తంబు శ్రేష్ఠులార!
అన్యదేశీయుల ...
వేమన్న ... ప్రసిద్ధులార!
... నిరతంబును బాడు
వ్యర్థంబుపని ... లార!
ఆర్యసంతతికి ... వ్యసనమే
వ్యయుప ... లార

గీ॥ గౌరవంబునుగ ... గలుపుపనులు
... బలుమాని
దేశగౌరవస్వాతంత్ర్య దీక్షకొఱకు
త్యాగ ... సలుపరయ్య.

౫ ॥ ఆంధ్రదికొఱకు సన్నాహపడరె
... కీర్తనంబు
బాలికాముకులను ... చెప్పింపగ
వస ... గాంచ
గ్రంథాలయంబుల ... కొనుము
కంకణబద్ధ సంకల్పమదియె
ఆదిమాంధ్రుల ... హాంతములందు
సాగించవెందుట సహాయముగుట

గీ॥ గలపుబహుకార్యభారంబుగలిగినందు
ఇన్నిటికినున్న ... దేశమిది భోగ
... మందులతెగ గాల్చి ...
ధన్యవాదం ... దాతలార!

౬ సీ॥ దీపావళికిభిక్షు దేశసంపద కొసగి
దేశాభిమానంబు దెలుపరయ్య
పండుగస్మరియింప భాగ్యశాలులునిందు
భాగోగులరయుగ భావపడుడి
తోడివారలవృద్ధి తోలుకొల సహించి
జాత్యభిమానంబు జాటరయ్య
దీక్షానువర్తులై దేశమాతకునెంబు
... దీపావళి ...

గీ॥ దేశభక్తులపరి శ్రమతేజమందు
... దేశమిచ్చెయు
గణ్యతమునైనది ... మునకు
ముందుసభివృద్ధి ... ముందరంకు.

౭. సీ॥ వాణిజ్యమునుగడిపి ... నేడు
... పొందె
వ్యవసాయము ... భూమి
... గా
మగ్గంబు నేసెడు ...
... మొదలు
చేపనులస్ఫూర్తి ...
... మయ్యె

గీ॥ కొంపగోడగణించెడు ...
స్వార్థపై యున్న వారి ...
కంకణంబునుధరియించి గౌరవంబు
గలుగు సభిమానకార్యములే ...

౮. సీ॥ తలపెట్టుచున్నటి దక్కటను సేవగా
ముల్కులగొంప ...
విద్యాభిమానంబు ... విద్యార్థుల
... గరలలడిగో
విద్యార్థులకొఱకు నేడు ...
... భాగ్యంబుగలుగ
రైతుబిడ్డలలోను ...
...

గీ॥ ఓడపాకలపోషింప ...
దాతలకు ... తగినవిధము
నెల్లవారికి ...
పాయసంపద్వ్యయమెట్టు సమయమిదియె.

౯. సీ॥ ప్రోగుమున్నదిధనక మూలమూలలనుండు
... వసించు
బాల్యవివాహ ...
... ప్రసాద ...
...
... గాంచె
స్త్రీల ...
సంతోషభావనా ... మయ్యె

గీ॥ కొనుకలేఖనము ...
సన్యతను ...
చూడగొన్న దివ్యేంద్రమా ... దీపవర
... బహు ... లార!

౧౦. సీ. ... కలబోయుకేవాని
...
చోపలు ...
సత్కార్యచర్యల సలుపవలయు
అపద ... నాటమాంధ్రుల భాగు
... సలుపదగును.
తపస్సుల ... గ్రంథ ...
గావించ ... కలపుముగను

గీ. ధన్యుడెపుడును ...
... లేని
యుహపరంబుల ... యుండె.
తప్పకొనగూర్చి ...!

౧౧. సీ. సందేశ ... సటంచు
... పోషణకు
తెలిపియుంచిన ... దేశాభివృద్ధికై
... కార్యములకు
ఆంధ్రభాషకు ... గొప్ప
విజ్ఞాన ... విధము గలచు
సత్కార్యములు ...
... సేవలుండె

గీ. ... దినము దీపావళియె ... దీక్షబూని
దేశహితవును ...
గోలకొండైన తెల్పెను ...

౧౨. సీ. ...
... వచ్చుచున్న
శక్తి ... దీపావళి ...
శక్తినొసంగుము ... భక్తులార

పత్రికా స్వీకారము

౧ గృహలక్ష్మి దసరాపంచిక అక్టోబరు నెలది ఇది మద్రాసులో మొగల్తూరునుండి ప్రచురింపబడు సుప్రసిద్ధ మాసపత్రిక ఎప్పటికిని నిది యోగ్యమైనది. ఈ సంచిక నింకను నాకర్షణీయముగా నున్నది. త్రివర్ణ చిత్రములును విదేశీ చిత్రములును యుండుటచే కలవు వ్యాసములు కథలు పద్యములు చాలమంచివి కలవు. స్త్రీల యభివృద్ధికై ఏర్పడినట్టిది. అనేక స్త్రీరత్నములచే వ్రాయబడిన విషయములును గలవు. స్త్రీవిద్యాభిమానులైన డాక్టరు కేసరి గారు కడుంగడు ప్రశంసనీయులు.

—

౨. ఆంధ్రభూమి:—ఆంధ్ర శేషగిరిరావుగారి సంపాదకత్వమున వెపేరి మద్రాసునుండి ప్రచురింపబడు మాసపత్రిక. చందా సంవత్సరమునకు ౩ రూపాయిలు మాత్రమే. నానాచిత్రములు గలవు. మంచిపద్ధతిపైన నడుపబడుచున్నది. కొలది కాలమేయైనను యీ సెప్టెంబరు సంచికను జూచిన దాని యోగ్యతనుబట్టి చాల యానందము కలుగుచున్నది,

—

శిశురక్షణి

కొలదిప్రతులుమాత్రమేయున్నవి.

ద్వితీయాంధ్ర మహిళా మహాసభాధ్యక్షురాలగు టి. వరలక్ష్మమ్మగారిచే రచింపబడినది. బిడ్డలనుగనిన ప్రతితల్లియును తండ్రియును పఠింపదగిన గ్రంథము. వెలస్వల్పము. ౧౦౬ పేజీలకు ౦—౧౨—౦ మాత్రమే.

వెంటనే ఆర్డరు పంపుడు.

గోలకొండపత్రికా కార్యాలయము

తూప్‌ఖానాబజారు హైదరాబాదు

ప్రపంచములో కుబేరుని పిల్లలు

—

అందరిలో మన ఘనవ నిజాంగారే ఎక్కువ

—

ఇప్పుడు తమ తమసొత్తుల ఆర్థికముతో ప్రపంచముయొక్క అప్పులను తీర్చగలవారు ౧౭ మంది కలరు. అయితే వీరు అంతర్జాతీయ రిపేరాధాన బ్యాంకు వద్ద ఒకటిగా చేరుదురని యనుకొనను అని ఆంగ్ల మంత్రి లాయిడ్ జార్జిగారు పారిసునుండి వెలువడు ఒక పత్రికలో వ్రాయుచున్నారు.

ప్రపంచార్థిక మహాశక్తుల చిన్న సొత్తులకంటె కొన్ని గొప్పసొత్తులే ఎక్కువగా శోధింపబడినవి. ఏలననగా వాటిని కొలపాడి సరిగానుంచుట చాలకష్టము. కాబట్టి ఈ పరిస్థితులలో సరియైన అంచనా వేయుట సాధ్యముకాదు. అందుచే ఈ పట్టిలో మరికొన్ని పేర్లను చేర్చవచ్చుననియు లాయిడ్‌గారు చెప్పుచున్నారు. ఆ పత్రికలో ప్రచురింపబడిన పేర్లు క్రింద ఉల్లేఖింపబడుచున్నవి:—

1. యడ్సెల్ ఫోర్డు (అమెరికను). 2. హెన్రిఫోర్డు (అమెరికను), 3. ఈడోర్డడిరాత్స్చెల్డు (ఫ్రెంచి), 4. వెస్టుమినిస్టర్ డ్యూక్ (బ్రిటిషు), 5 ఫ్రాన్ హోహెన్ జోలర్న్ వంశపు ప్రిన్సు విల్లియం (జర్మను) 6 బరోడా గైక్వారు (హిందు), 7. సర్ బేసిల్ జాహరాఫ్ (గ్రీసు), 8 సైమన్ పాటినో (బొలివియా దేశము), 9 లార్డు ఇవియా (బ్రిటిషు). 10. ప్రిన్సు ఆగాఖాన్ (ముసల్మాను), 11. హి. హై. న, హైదరాబాదు నిజాం, 12 జి. వెండెల్ (ఫ్రెంచి), 13. జాన్ డి రాక్ఫెలర్ యస్ ఆర్, (అమెరిక), 15. లూయి—లూయి డ్రేఫస్ (ఫ్రెంచి), 16. అండ్రూ మెల్లన్, 17, ఫ్రిట్జ్ థిస్సెన్ [జర్మను];

వీరందరి సొత్తులంతయు ఆర్థిక సంస్థలవలన పూర్తిగా తగ్గిపోయినవని తలచుట గొప్పపొరపాటు అనియు. చాలాసొత్తులు నష్టముగాక పూర్వమువలెనే యున్నవనియు లాయిడ్‌గారు తెల్పుచున్నారు.

అందరి సొత్తులలోకి ఇండియాదేశపువారి ఆర్థిక స్థితిని చాలగట్టిగా ఏమియు మార్పు కలుగలేదని లాయిడ్‌గారి అభిప్రాయము. భారతీయ ధననాయకులలో లాయిడ్‌గారు తూర్పు ఆఫ్రికాలోను, మధ్య ఆసియాలోను, ఇండియాలోను ఇస్లాముయా మహమ్మదీయులకు ప్రభువగు సుల్తాన్ సర్ మహమ్మద్ ఆగాఖాన్‌గారిని చేర్చుచున్నారు. ఆగాఖానుగారు లండనులో నుండియే తమ ధనవ్యవహారములను జరిపెంచుచు, యూరోపా ఖండముయొక్క ధనవ్యవహారములలో చాల ముఖ్యముగా నిర్వహించుచున్నారు. తక్కిన భారతీయ ధననాయకులవలెనే ఎంత కష్టకాలము వచ్చినను తమ ఆర్థిక శక్తి నిల్పుకొనునట్లు బంగారము రత్నములు మొదలగునవి వారివద్దే అధికముగా కూడబెట్టబడియున్నవని వక్క ఇంత నష్టము లేకుండనంతధనము నిల్పుట సాధ్యముకాక, అయినను ప్రపంచములోని ఈ నవాబుల ఎక్కువ ధనికుల యందు వారిలో కొందరు మొదటి స్థానము లెక్కించువారనియు చెప్పనగు అభిప్రాయము కలదు.

అందరిలో ఎక్కువ

అందరి ధనములలో హి. హై. న. నిజాం ప్రభువుగారి ధనము గొప్పదిఅని అనుకొనబడుచున్నది. వారి బంగారున్ను, నగలున్ను మాత్రమే ౯౦౦౦౦౦౦౦౦ డాలర్లు చేయునట. బరోడా ప్రభువగు గైక్వారు అంతకంటె తక్కువ. వారి ధనము ౧౫౦౦౦౦౦౦౦ డాలర్ల విలువ.

అందరు అనుకొనుదానికి విరుద్ధముగా లాయిడ్‌గారు అమెరికాకంటె యింగ్లండే ఎక్కువగా ధననాయకుల స్థానమని తెల్పుచున్నాడు. ..... అమెరికాలో ధనము ఇంగ్లండులోకంటె చాలాతక్కువ స్థిరమైనది. సర్ జాన్ రీవ్స్ ఎలర్ మన్‌గారిని అత్యాసక్తి ఉదాహరణముగా చెప్పుచున్నాడు. అసర్ జాను అందరికంటె ఎక్కువ బ్రిటిషు షిప్పింగు కంపెనీలకు నాయకుడు. అతనిఆస్తిమొత్తము విలువ ౧౬౭౦౦౦౦౦౦ డాలర్లు

ఈ జెప్పిన వారిగాక ధనధననాయకుల పట్టీలో యూరోపాలో గొప్పధనికులలో కారడు కెలౌస్టి సార్కిస్ గల్బెన్కియన్ (ఆర్మీనియాలో చమురువల్ల ధనము గడించినవాడు) అనువానిని, జర్మను పారిశ్రామిక నాయకులగు ప్రిజ్ థిస్సెన్—ఫ్రెడిక్ ఫ్లిక్ గారును ఇస్లామియా దేశములలో ధననాయకులగు మరికొందరిని లాయిడ్‌గారు చేర్చుచున్నారు

ఈ పట్టీకి పారిస్ „రేడియో” వారు యజ్ యాంగ్ గాంగ్ అను చైనా ధననాయకుని చేర్చినారు ఇప్పుడు ఈ నాయకుడు ౨౫౦౦౦౦౦ డాలర్లుపెట్టి వదప భవనము కట్టించుచున్నాడట, మొదట అతడు ఔషధవస్తువుల వ్యాపారము చేసియుండెను, తర్వాత వడ్డీ వ్యాపారము చేసి లక్షాధికారిఅయ్యెను. మలేజర్సిపెలాగోలోను సింగపూరులోను అతని భూమిలో చీనారేకు దొరికినప్పటినుండి అతని అదృష్టము పెరిగిపోయెను ఇప్పుడు అతనికి ౧౦౦౦౦౦౦౦౦ డాలర్ల ధనము కలదట.

* * * * *

పల్లెటూరి ప్రజల నివేదనము

స్త్రీ నూతిలోపడి మృతినొందుట

మహబూబునగరం ౨౫ ౧౨ ౪౨ —

మహబూబు నగరములో చెరువుకట్టకు సమీపమున నొక బావిగలదు మొట్టమొదట యీ బావి యొకగోతిగా నుండెను దానిపూడిక దీయించినందున యది నూతిగా యేర్పడెను. వర్షాకాలములో నీరు సమృద్ధిగావచ్చుటచే. యది నీరుచే నిండియున్నది. తరుచుగా స్త్రీలు తమ దుస్తులను శుద్ధిపరచుటకై యీ నూతికే తెంచుచుందురు. ఇదేరీతి యొక మాతంగ స్త్రీ తన దుస్తులనుశుద్ధి పరచుటకై యేతెంచియుండెను తన చీరెయొకటి ఆబావిలో పడుటచే యామె దానినందుకొనబోయి నూతిలో పడెనట. అప్పుడక్కడ యితర గ్రామస్థుడొకడుండెనట. వాడు తన యుత్తరీయమును విసరివేసి దానిద్వారా యామెను వెలుపలకుదీయ నిశ్చయించి దానిని బావిలో విసరివేయ అదామె కందలేదు గాని మూడుపర్యాయములు పైకివచ్చి తుదకామె యడుగంటెను. ఆరోజు "శనివారము" సంత దివసముగాన సంతకొచ్చువారందరు గుమికూడి యున్నారు కాని యెవరైనను యామెను పైకిదీయ సత్సాహించినవారు కారు తుదకు ఎర్ర యను మహమ్మదీయుడు ధైర్యము వహించి యామెను వెలుపలికి తేగల్గెను వారి యింటి వారెల్లరును వచ్చి దుఃఖించిరి ఆమెకు ౯ ఆరు నెలల యొకబాలిక గలదట ఆమెభర్త నరసయ్య యను

ఇట్లు

ఎ చన్నకేశవులు

విద్యార్థి మహబూబునగర్

—

టప్పాలేక పత్రిక లందకిపోవుట

టప్పా సౌకర్యార్థమై విన్నపము

తల్లాడ ఆశ్వయుజ ౩ —

స్వాతంత్ర్య సమితి ఆంధ్ర గ్రంథాలయాధ్యక్షుడు వి అనంతరాయగుప్తగారు ఇట్లు దెల్పుచున్నారు —

మధిర తాలూకాలోచేరిన ఈ గ్రామానికి పోస్టు సౌకర్యములులేని కారణమువలన పత్రికలు సరిగా అందటములేదు ఇప్పటికి మా స్వాతంత్ర్యసమితి ఆంధ్ర గ్రంథాలయమునకు గోల్కొండపత్రిక కృషపత్రిక ఆంధ్రపత్రిక ఈమూడుపత్రికలు వచ్చుచున్నవి ఇచ్చట జనాభా దాదాపు ౩౦౦౦ సంఖ్యయున్నూ ఖానాషుమారు ౫౦౦ లున్నూ కలిగియున్నవి మాయీ గ్రామమునకు టప్పా సౌకర్యము కావలెనని అలీ జనాబు మొహతెమీం సాహెబు టప్పా ఖానాగారి సన్నిధిలోనికి, ఒకరైత మహాజరున్నూ దీని మునుపున్నూ ౧ అలీజనాబు నాజం సాహెబు గారి సన్నిధిలోనికి ఒకటిన్నీ పంపుకున్నవారలము దీనివిషయమై మన ప్రభుత్వమువారు త్వరలో మంజూరి యివ్వగలరని మానమ్మిక

—

ఇ. రింగ్రోగారికి సన్మానము

—

ట్రాఫిక్ (రాకపోకలు) ఇన్స్పెక్టరు అగు ఇ. రింగ్రోజారగారు సికింద్రాబాదు తీబాదిలా అయినందువల్ల వారి అంపకాల గౌరవమునకై సెప్టెంబరు ౩౦ వ తేదినాడు కాజీపేట రైల్వేస్టేషనువద్ద ఆనందకరమైన ఉత్సవ మొకటి జరిగెను. అసిస్టెంటు కమ్మిషనర్ మేనేజరుగారు ముస్తర్ అహమ్మద్ ఖాన్ గారు అధ్యక్షత వహించిరి. సీనియర్ స్టేషన్ మాస్టరు అయిన క్రిష్ణయ్యరుగారు రింగ్రోగారిని కొనియాడిరి. ఈప్రశంసకు రింగ్రోగారు తగిన జవాబిచ్చిరి. తమాషాగా ఒక నాటకరంగమునాడిన పిమ్మట అధ్యక్షువచనముతో సభ ముగిసెను.

"హైదరాబాదు బులెటిన్"

—

తక్లి జాగీరుకు మున్సిపి కోర్టు

ఔరంగాబాదు జిల్లాలో చేరిన తక్లి జాగీరుకు మున్సిఫీకోర్టు నొకదానిని సర్కారువారు మంజూరిచేసిన ౭ దిగం ౨ రావుగారిక ఆ ఉద్యోగమీయబడెను

హైదరాబాదు బులెటిన్

—

శ్రీమంతు గద్వాల మహారాణీ గారి యౌదార్యము

—

(ఒకవిలేఖరి)

సోమవారము ౨౧ ౩౩ నాడు ఆ ంతపురమునజిల్లా [illegible] రాయచూరు గ్రామము [illegible] రెడ్డి పెద్దారెడ్డి గారి [illegible] వంకటయ్యగారికి గుంటూరు శ్రీశారద నికేతనము [illegible] విద్యాభ్యాస [illegible] నిమిత్తం ౧ [illegible] రూపాయలు [illegible] గద్వాలగారు అనుగ్రహించి తమ స్త్రీ విద్యా [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] యిక్కడ విద్యాభ్యాసము చేయవలసియున్నది హైదరాబాదు నగరములో రెడ్డిప్రముఖుల సహాయమపేక్షించు చున్నది.

గోలకొండ పత్రిక
శ్రీముఖనామ సం|| ఆశ్వీయుజ బ|| ౬
సోమవారము

దీపావళి కేమి చేయవలెను?

దీపావళినాడు పటపటాస్త్రములు చేసి గాలిని కల్మషము చేసి రోగములు తెచ్చికొని శరీరములు బట్టలు కాల్చుకొని వీథులను మురికిచేసి—ముఖ్యముగా చేజిడ్డును కష్టించి కడుపుకట్టి యార్జించిన ద్రవ్యముచు మంటగలుపుట మన హిందువులకు చాల యిష్టము. ఇందు అపచారము అనాచారమును చేయునది విశేషముగా ధనికులే! వారిపిల్లలను చూచి బీదపిల్లలును పోరుపెట్టి వారి తల్లిదండ్రులను నదేవని చేయుదురు. ఈ దీపావళికొరకని— హిందూస్థానములో తెలివితక్కువ హిందువులు కలరని బాగుగా నెరిగినవారు కొన—జర్మనీవారును ఆస్ట్రేలియావారును స్వీడను వారును నానుమానములకు పూర్వమునుండియే మంచిమంచి తరహా తరహా తాత్కాలిక పంచేంద్రియోత్సాహజనకములను బుద్ధ్యభిప్రాయముల ను చిటచిటార్భటితో గూడినవినగు పటాకులను తయారుచేసి యే టేట లక్షల విలువగల క్షుద్రవస్తువులను బంపుదురు. ఆవస్తువుల నామకరణము మాత్రేమో చేసినారుకాని మన యాంధ్రులు మాత్రేము మన లయూస్వానియా తర్జుమా బీగోవారి కున్నంతటి భాషాంతరీకరణ వ్యామోహావేశముతో ఎల్లిపాయ బాణములు, మైతాబులు, తేలుబాణములు, పాముబాణములు, పూలబాణములు, మున్నగు ముద్దుపేరులను బెట్టినారు. ఈబాణములు మందిని జంపునవు కావు. తమకే హాని కలిగించునవి.

ఈ బాణముల కాల్పునకేశాస్త్రాధారము కలదో సనాతనులుగాని అధునాతనులుగాని చూపింపగలరా? ఎవ్వడో సత్యభామయు శ్రీకృష్ణులును నరకాసురుడనువాని నీ దీపావళినాడు బాణములతో చంపినారట. అది యాధారముగాచేసి నేడును హిందువులందరును నకిలీయుద్ధము చేయుచున్నారు. ఆయుద్ధము జరిగినది నిజము కాదు కాని నేడు ఈ నకిలీయుద్ధములో మనమే నాశనమగుచున్నది నిజము. మనలో మూఢాచారములు పట్టుబడినస్థానము నవి వదలించుట బ్రహ్మకుగాని యతని పుట్టించినవారికిగాని శక్యముగాదు;

కావున మన యాంధ్రసోదరులును ప్రార్థించుట యేమన నీ విదేశీపటాకులపై తమ ద్రవ్యమును వ్యర్థము చేయకుడు. అయితే ఏమిచేయుమనెదరని ప్రశ్నింపవచ్చును. ఈ పండుగ దినములలో హిందూ మతోద్ధరణమునకు సాధకాల్యములగు ప్రయత్నములను చేయవలెను. హిందువులు నిస్తేజులై పోవుచున్నారు. ఆనాడొక స్త్రీ యొక్క లోకకంటకుడగు రాక్షసుని జంపిన దినము. పురుషులు సహాతము ఆత్మ రక్షణమునైన చేసికొనజాలని చో మత సంరక్షణమెట్లు చేయగలరు? స్త్రీపురుషులును వ్యాయామములందు పాల్గొనవలయును. స్త్రీలు పాల్గొనుట యనిన పాఠకులు నవ్వుదురని మాకు తెలియును. మా యభిప్రాయ భిప్రాయమున స్త్రీకి ఆత్మసంరక్షణమున పురుషుని కన్న నెక్కువ యావశ్యకమున్నది. స్త్రీ పురుషునిపై యాధారపడి యుండనేరదు. విశేషించి మనహిందువులలో తమస్త్రీలను రక్షించుశక్తి క్షీణించినది. అది యుత్తరమున రాజపుత్రుల క్షైణ్యతతో దక్షిణమున విజయనగర సామ్రాజ్య విచ్ఛిత్తితో నే యుగంతీకన్నది. కావున స్త్రీలలో కనిష్ఠము బాలికలకైన వ్యాయామ పోటీపరీక్షలు గ్రామ గ్రామమందు ఏర్పాటు చేయవలెను. ఈ దీపావళీ మూడురోజులలో ప్రతిగ్రామమందును వ్యాయామ పోటీపరీక్షలు, సాముపరీక్షలు, బహుమానములు ఏర్పాట్లు చేయవలెను. ఈప్రకారముచేసి మన ద్రవ్యమును సద్వినియోగము చేయవలెనని కోరుచున్నాము. పటాకులను పనిముత్తమున నైనను కొనకుండ శపథములను జేయవలెను. గ్రామగ్రామమందు దేవాలయములలో మతసభలు చేయవలెను. నత్కాలక్షేపము చేయవలెను. ఈదీపావళీ విషయమున పైవిధమున కొన్నిగ్రామములందైనను జరిగినదని నీపత్రికద్వారా వినగోరుచునాము. ఇట్టి సంతోషవార్తలు వినవచ్చునో లేదో చూచెదముగాక!

మున్నూరు కాపుసంఘ వార్షికోత్సవము
(గొల్లకిరికి)

శ్రీయుత యం. లక్ష్మినర్సయ్య హైకోర్టువకీలుగారి యాధిపత్యమున పైసంఘ వార్షికోత్సవము ౨౮-౧౦-౨౮-వ తేదీ దసరా పండుగరోజున సాయంత్రము గం ౫-౦ లకు గొల్లకిరికిలోని స్థానికసంఘ కార్యాలయమున జయప్రదముగా జరిగినది. సభ పలమనగంజులోని బాలికా జానన బాలికా పాఠశాల విద్యార్థినుల డెలాగు స్త్రీవిద్యనుగురించిన పాటతో ప్రారంభమయినది. అధ్యక్షకోపన్యాసానంతరము కార్యదర్శి తమ కార్యనివేదికను చదివివినుపించిరి. తమపరిచదన తాంబూలాదులతోను కృతజ్ఞతా వచనములతోను సభ ముగింపబడెను. సంఘము చేసినపని చాలా ప్రశంసనీయము.

"విశ్వశాంతి నా మతేము"

మతవిషయమున మహబూబ ప్రభువుగారి ఫర్మాను

మహబూబ నిజాం ప్రభువుగారు అక్టోబరు ౨౯ వ తేదినాడు జరీదా షైరార్తామాలీలో ఈక్రింది ఫర్మానును జారీ చేసిరి —

ప్రజలు నేనుచేయునట్టి కొన్ని సా ల ను ను విధులను గూర్చి తెలిసిపోని అభిప్రాయము ను పొందకుండుటకును అపోహలను తప్పుచేయుటకు భయపడనివారును వాస్తవమును మరుగు రచి అ నులయొక్కయు విధులయొక్కయు అర్థమును వి రీతము చేయకుండుటకును ఈ విషయమును విశదము చేయుట. అవసరమని నాకు తోచుచున్నది. నా మతమెట్టిది మును ఎవ్వరికిని బాగుగా తెలియును వాటినిగూర్చి నేను వ్రాయు వివరి ౦ ననసరములేదు. అయితే నీచెప్పుట యుండి నేను ప్రభువునై కాంటి నాకు స్వజనులకాంతో యని చెప్పబడగిన మతయు ఇంకొకటియున్నది. నా రక్షణలో వివిధమతానుయాయులు వివిధ శాఖలవారును గలరు. వారి పూజా ప్రార్థనాదులను రక్షించుట నేటివరకు నా ప్రభుత్వము యొక్క ... కొట్టి ఏమతమువా యొక్కగాని ఏ శాఖ వారియొక్కగాని మతభావములను పోకముకలన ఉద్రేకము కలుగుట నాకిష్టములేదు. మరియు మొండితనమునదగినంతదూరము నా మతమే నాకు అని తృప్తి జెందియుండుటయు నాకిష్టము కాదు. అందువలన నేను నా పూర్వులును ప్రపంచమతముల నన్నింటిని ఏభేదము లేకుండ ఆదరించుట విధిగా నెంచితిని. మరియు ఒకవ్యక్తిచేయు మతకర్మలలో (అటేపనివల్ల ప్రజాశాంతికి భంగము కలుగునని గాని ప్రజలలో సిగ్గు గల్గించుపనులు ప్రబలవచ్చునని గాని తోచ నంతవరకు జోక్యము కల్గించుకొని పక్షపాతముతో అధికారము చెలాయించుచున్నానను భావము కలుగనీయక అందరిని సమముగాచూచి మంచిపేరుపొందుట మావిధి. ఇంతదూరము నేను చెప్పినప్పటిగూడ ఎవరైనను పొరపాటు విషయము న మాయభిప్రాయ పడినయెడల అది అతని అల్పత్వదోషమే.

"సంక్షిప్త వివరణము నంతయు ఒక్కమాటలో చెప్పెదను. నాకు మతము లేదని— అనగా దేవుడు లేడని కాదు భగవంతుడును మహాత్ములున్ను తప్ప వేరేదేవుడు లేడని— నానమ్మకము. ఈనమ్మకము నాపూర్వుల కున్నందుకు నాకే గాక మేమును మాతర్వాత వచ్చువారును కూడ గర్వింపగలరు"

ఎలక్ట్రిక సప్లై ఛార్జీల తగ్గింపు

ప్రభుత్వ మంత్రివర్గాధ్యక్షులవారు దీపముల కుపయోగించు ఎలక్ట్రిక్ ఛార్జీలలో యూనిటుకు ౧ అణా చొప్పునను, మొత్తము అధమపక్షము సప్లైచేయు ఛార్జీలో రూ ౧. ను తగ్గించినారు. అందువల్ల ౧౯౨౮ ౩ ఆజూరు తే ౧ ది మండియూనిటుకు ఛార్జీ ౬ అణాలున్ను అధమపక్షము కట్టవలసిన మొత్తము ఛార్జి రూ ౪ లున్ను అయినది.

హైద్రాబాదునకు గేరుల్కీలు ఇంకను అవసరము

నిజాంరాష్ట్రోపాధ్యాయులకు జుల్కదర్ జంగ్ గారి బోధ

హైదరాబాదు ఉపాధ్యాయ సంఘ మహాసభ

ఈ మధ్య నిజాం ప్రభుత్వము యొక్క పొలిటికల్ సెక్రటరీయగు నవాబ్ జుల్కదర్ జంగు బహాదర్ గారు హైద్రాబాదు ఉపాధ్యాయ సంఘముయొక్క ౭ వ సాంవత్సరిక మహాసభలో ఒసగిన అధ్యక్షోపన్యాస సారాంశములు క్రింద ఇవ్వబడుచున్నవి

మొదట నవాబుగారు తన కర్తవ్యమును తెలిపి, ఉపాధ్యాయ సంఘమునకు తన కృతజ్ఞతను చెప్పి విద్యాలోపాలను గూర్చి పూర్వాభిప్రాయము చేసి... విద్యను గూర్చిన అభిప్రాయములలోను మార్పు గలిగెనని చెప్పిరి. జీవయాత్రకు సామర్థ్యము నివ్వనట్టిది విద్య కాజాలదను అభిప్రాయము. జీవయాత్ర అనగా ఏమో ... కొందరు విద్యా తత్త్వశాస్త్రజ్ఞులు ప్రజ్వరిల్లజేసి మనకు జ్ఞానము నిచ్చిరి. ... ఆటీనిబంధన మనలో మన విద్య ప్రస్తుతము ఆత్మ ... ఉపాధ్యాయులు శ్రద్ధతో తమ కర్మము చేసి చిత్తము ... వచ్చువారికి లాభము కలుగునట్లు చేయుదురు. విద్యావిధాన ప్రయోజనమును గూర్చి అభిప్రాయములు వివిధములుగా మారుచున్నను ఉపాధ్యాయుల ధర్మము ఒక్కటే గావున వాటిని వదలివేయుదుము.

తర్వాత నవాబుగారు తమ ముఖ్యాభిప్రాయములను చర్చించిరి. బాలురకు ... పుణ్యసామగ్రి ... గనుక ఉపాధ్యాయులు పుణ్యాత్మకమగు ... ఎక్కువగా నున్నది. ... ఉపాధ్యాయులు బాలుర ... చిత్రము కాదు. అయినను దీనికి ... యున్నది. బాలునిలో పుణ్యసామర్థ్యము ... ఉపాధ్యాయుడు నేర్పవలసిన విశేషము ... నిజమైన ఉపాధ్యాయుడు విద్యార్థులలో ... యుండవలెను. బాలుని ... నేర్పకము సిద్ధము చేయవలెను. ఉపాధ్యాయుడు ఎక్కువ బాధ్యతతో మెలగవలెను. ఈ సందర్భమున ... గారు నడుపు చదర్ఘాటు హైస్కూలును ఆదర్శముగా ... మెమోరియల్ ... అనంతరము ... వారిని ... రనిరి.

వాస్తవ మేమనగా కొందరు యువకులకు ఉపాధ్యాయులు పోటుపడుచున్నను నిగ్రహము, ధైర్యము మొదలగు గుణములను నేర్పదగియుండెను. నేర్పియుండినచో ఆ యువకులకు కేవలం విద్యార్థుల ... లోకములో ... గలదు.

విశ్వవిద్యాలయములు ఏర్పడక ముందు ... నాగరిక రాజ్యములు ... ఉపాధ్యాయులు ... పూర్వకాలమున మతమును గౌరవమున్న సంకోచమున శాస్త్ర (Science) విషయమును ... ఉపాధ్యాయ వృత్తి యందు నిర్మలీకమునైయుండుటవలన అది తక్కువ కాదని నవాబుగారు అభిప్రాయపడిరి. ... నవాబుగారు విద్యావిషయమున తెలియని క్రొత్త విషయములు తెలియునట్లు మంచి విషయము ... ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ ... ప్రాచ్య జ్ఞానమును ... ఆదర్శ ... చెప్పిరి.

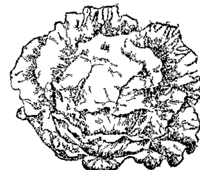
ప్రస్తుతం దారిద్ర్యము అనారోగ్యము యిట్టి స్థితుల మధ్య నివసించుచు ... హైద్రాబాదు రాష్ట్రోపాధ్యాయులకు ఒక ఉద్దేశము ... ఉపాధ్యాయులు తమ ... సంతోషముతో ... హైద్రాబాదు విద్యార్థి వృద్ధికి ... గైర్ముల్కీల ఆగమనముగూర్చి ... నవాబుగారు ఇట్లు చెప్పిరి —

మీకంటె తక్కువ సమర్థులు మీ స్థానముల నపహరించుచున్నారను కోపము సరియైనదే అయితే మాకు ఆవశ్యకముగా నుండదగిన సామర్థ్యముగల గైర్ముల్కీలను లేకుండ చేయుటకు మీరు ప్రయత్నించుట మంచిపద్ధతిగాదు. అట్లు చేయుటవలన మీ స్థానములుకూడ స్థిరముగా నుండగలవు. మీరు అజ్ఞానములో నున్నారు గనుక మీకు కష్టములున్నవి. ఇదివరకంటె హైద్రాబాదు యిప్పుడు ఎక్కువ ప్రసిద్ధమైనది. ఇచట ముల్కీలలో సమర్థులు చాలమంది యున్నారు. ఈ రాష్ట్రీయులు ఇతరులకో అంత తక్కువ సంబంధము గలిగి బయటివారితో పోటీచేయుటకు ఎంతమాత్రము తగినవారుగా లేరు. ఆ బయటిలోకము మన కవసరము. మన అభివృద్ధియు మన స్థితియు గూడ దానిపై ఆధారపడియున్నది. మీరిది గ్రహించినచో అంతకంటె ఎక్కువ సమ్మానము ... చువిధమున ఆ విషయము మీకు ... చేయబడును. మనము చాలామంది బయటి దేశాలతో లాభకరమైన సంబంధములు నేర్పరచుకొనుటకై చాలాకాలము ఇతర దేశాలలో ఉండుట కష్టము గనుక ఎప్పటికిని సమర్థులైన పరదేశీయులను మన రాష్ట్రములో నిలిపించుట అవసరమని నవాబుగారు చెప్పిరి.

ఆధునిక నగర జీవితములో చాలాదోషములు గలవు గనుక జిల్లాల ఉపాధ్యాయులు తమ గ్రామ జీవితమునకు సంతోషింపవలెనని దేశాని విచారపడరాదని ఉపదేశించి జుల్కదర్ జంగ్ బహాదర్ గారు ఉపన్యాసము ముగించిరి.

సెంట్రల్ బ్యాంక్ హెచ్చరిక

౧౯౩౩ ౦ వ ౧౦ వ తేది మొదలుకొని సెంట్రల్ బ్యాంక్ ఆఫ్ యిండియావారు ఎలోన్స్ సేవింగ్సు సేఫ్ డిపాజిట్ అకౌంటు ... సంవత్సరము ౧౮ ౸ ... క్రంటులకు ... వత్సరమునకు ౧౧ ... తగించెదరు

విత్తనములు

వర్ష చలికాలములకు కావలసిన నమ్మకమైన విత్తనములు అమ్మబడును. తోటదారులకు ఆర్డరులు పంపుడు. తోటలువేయు విషయమున సలహా ఉచితముగా యివ్వబడును

ఎం ఆర్ సద్గురామయ్య
తోటవ్యవసాయ నిపుణుడు
మాజీ హార్టికల్చరల్ సర్వేయర్ సర్కారు ఆలీ
ది పాయినీర్ హార్టికల్చరల్ యినిస్టిట్యూట్
౧౮ రెసిడెన్సీరోడ్డు హైద్రాబాద్

స్థానిక వార్తలు

నిషిద్ధ పుస్తకములు

గోవిందరామ ... కర్తా ... వీధిలో వైది ... చట్టుటిజర్ అను ప్రక ... శ్రీ భీమరావుగారి ఫర్మాన ...

యస్ బి ఫటక్‌గారు ప్రచురించిన ఈ క్రింది క్రమముగను నాటి ... హైదరాబాదు విధముగనే నిషేధి పబడినవి:—

౧. „హైదరాబాదు రాష్ట్రములో హిందువులయొక్క మతవిషయక కష్టములు"

„హైదరాబాదు రాష్ట్రములో హిందువుల విద్యావిషయికలోపములు. ౩. „హైదరాబాదు రాష్ట్రములో హిందువుల ..."

భార్యవదలినందుకు ఆత్మహత్య

చితాబ్రయనువాడు తన భార్యతనను వదలివేసెనని మంచినీళ్ళలో ... వెంగళ ... జించి ఆత్మహత్య చేసికొనయత్నించెను. అతడు అక్టోబరు ౩ నాడు ఆప్రయత్నములో కనుగొనబడి ... ఆసుపత్రికి గొనిపోబడెను. అచ్చట చావునుండి కడతేర్చబడెను. టౌను పోలు సబిన్స్పెక్టరు అబ్దుల్లాగారు వెంట నేవచ్చి అతడుపయోగించిన పాత్రను తీసికొనిపోయెను. విచారణ జరుగుచున్నది.

నగర పరిశుద్ధి పనులు

ప్రభుత్వమువారి సాంవత్సరిక నివేదిక

౧౯౩౬ అక్టోబరు ౫ తో అంతమగు సంవత్సరములో హైదరాబాదు నగరముయొక్క మురుగు కాల్వల పరిపాలనను గూర్చిన నివేదిక వెలువడినది ... మురుగుకాల్వలు ... గరమి ... బాగుచేయుటకును రూ ౭౦వేలు ... మాత్రమేగాక ... నిర్ణయించినది ... జరుగుచున్న ... రూ ౧౪౦౦౦౦ ... ౧౩౪౧ ... ఖర్చు ... రూ ౭ ... ౩౪౪ ... ఖర్చు ... హిమాయత్సాగర్ చెరువు ... నిరత ... పుడు స్వాధీనము చేసికొనుటకు తలచబడెను ఈ సంవత్సరములో ౧౬ మైళ్ళ ౬ ఫర్లాంగుల పొడవున సీవర్లు వేయబడెను మూసీనదిని బాగుజేయు విషయములో ౭౫,౧౧౧ ఎకరాలు తనిఖీ జేయబడెను. సిమెంటు కాంక్రీటురోడ్లు వేయుటకు రూ ౨౦౦౦౦౦౦ లు ఖర్చుఅయెను. ఇది ౧౩౩౯—౧౩౪౦ ఫసలీ తర్వాత రెండేండ్లకుగాను రూ ౧౧౦౦౦౦౦ ఖర్చు మంజూరీ చేయబడెను. నగరరోడ్లకై యింతవరకు రూ ... లు ఖర్చుచేయబడెను, సిమెంటు కాంక్రీటు రోడ్లపొడవు ... మైళ్లు.

భూమ్యాదాయ శాఖోద్యోగులకు సహకార శిక్షణము

భూమ్యాదాయ శాఖాధికారులకు సహకార విషయములను నేర్పుటకై ప్రతిసంవత్సరము ప్రత్యేక తరఖీను తరగతి ఒకటి నిర్వహింపబడుచున్నదనియు; అందులో ౧౫—౨౦ మంది అధికారులకు అన్నివిధముల తరఖీను ఒసంగబడుచున్నదనియు, యింతవరకు ఫలితములు చాలా తృప్తికరముగనే యున్నవనియు ప్రభుత్వవార్తాలయము వారు తెల్పుచున్నారు.

ఖజానా కావలివాని కోపము

ఇరువురు కృపాణితో చంపబడుట

అక్టోబరు ౩వ తేది మంగళవారమునాడు ... తహశీల్దారుగారి ఆఫీసు ... ఖజానా కావలికొచుటకై ... ఒక అరబ్బీయునికి ఆదేఅవరణలో ... అనుమతియ్యబడినది ... వాగ్వాదము ... అరబీయునికి ... కత్తితో పొడిచెను ... అతడు చని ... తర్వాత పోలీసువారువచ్చి అరబీయుని అరెస్టు చేసి ... నేరముచేసినట్లు ... ఒప్పుకొనెను

మంగలిస్త్రీ చేసిన దొంగతనము

నల్లగుట్టలో మంగలి వితంతువు ఒకఆమె తనపెట్టెలో రూ ౪౦౦ ల నగదును కొన్ని సొమ్ములను తనయింటిలోనుంచి కూతురువద్దకుపోయి ... రోజులైనపిమ్మట కూతురుతోగూడ అక్టోబరు ౧ నాడువచ్చి ఇంటిలో చూడగా పెట్టె తాళము క్రిందపడియుండెను. పెట్టెలో చూడగా నగదుగాని సొమ్ములుగాని లేవు వెంటనే పోలీసులకు తెలుపబడెను. పోలీసువారు విచారించి యింటిపొరుగువారిలో పోసాని, ఎల్లయ్య అను వారలను పట్టుకొనిరి. పోసాని వద్దదొరికిన మూటలో ... రూ ... దొరికెను. పోసాని పై నేరము మోపడి మేజిస్ట్రేటు విచారణ సిద్ధమైనది.

ఉద్యోగ విషయములు

ఖు వ, నిజాం సంస్థానపు రైల్వేలో ఏజంటగు పి ఎచ్. మెక్లీన్ ఒ. బి. ఇ. యం. సి, ఏజంటుగారు అక్టోబరు ౭వ తేదినాడు నిజాము ఇండియన్ రైల్వే కాన్ఫరెన్సు ... సికింద్రాబాదునకు మరలివచ్చునట్లును తెలియుచున్నది.

సర్కారువారు మీర్జా మహమ్మద్ బేయిగుగారికి నెలకు రూ ౧౦౦ వంతున ఉపవేతనము మంజూరుచేసిరి.

అబ్దుల్ హాఫిజు, నువ్వంతాలూక్దార్, బీర్ గారికి ౧౬వ తేదినుండి ఒక నెల సెలవీయబడినది.

సదత్ హుసేన్ ఖాన్, ... తహశీల్దార్, కల్లూరుగారికి ... ఉద్యోగము ఖాయమైనది.

మౌల్వీ షెరాల సాహెబ్, అసిస్టెంటు ప్రొఫెసర్, ఉస్మానియాయూనివర్సిటీ కాలేజిగారి ౩ ఉద్యోగమునుండి ... అనుమతి లభించినది. మౌల్వీ ... సాహెబ్, అసిస్టెంటుగారు అస్థానము గ్రహించెదరు.

హరినారాయణ బి. ఏ ఎల్. ఎల్. బి, గారికిని మాయల రామచంద్రగారికిని ఫస్టు క్లాసు ... సనదు లీయబడినవి.

ఆల్వారు మహారాజుగారు తిరిగి రాజ్యముచేరు వదంతి

సంస్థానములు గ్రామోద్ధరణము

పూనాలో గవర్నరుగారు ఏర్పరచిన సభ

భొంబాయి గవర్నరుగారు ప్రారంభించిన గ్రామోద్ధరణోద్యమ సందర్భమున అక్టోబరు ౪ నాడు పూనాలో మధ్యాహ్నము రాజధానిలోని సంస్థానాధీశులను సమావేశపరచిరి. అధికార లాంఛనము లన్నిటిని మట్టగించి కార్యదీక్షతో గవర్నరుగారు మాట్లాడుచు గ్రామోద్ధరణ విషయమున సంస్థానములకు బ్రిటిషు ఇండియాకును భేదములేదనియు, రెండుచోట్లను గ్రామజనులకు ఈతిబాధలు లేకుండునట్లుచేయుట అందరి కర్తవ్యమనియు హెచ్చరించిరి. గ్రామస్థులే ఉద్ధరణ కార్యమున నడుముకట్టవలెనని విజ్ఞాపించుచు, తాను సిద్ధముచేయించిన విధానముల నాలోచింపవలసినదని సభ్యులను కోరిరి.

గవర్నరుగారి ప్రసంగానంతరము చర్చ ప్రారంభమాయెను. కొందఱు గవర్నరుగారి విధానములకు హర్షించిరి. కొందఱు వారముకోజులలో తమ అభిప్రాయముల తెలిపెదమనిరి. సాంగ్లీ సంస్థానాధీశులు ఉపాధ్యాయులనుగూడ గ్రామోద్ధరణ కార్యమున గ్రామోద్యోగులవలెనే కార్యనిర్వాహకుల జేయదగునని సూచించిరి. సంస్థానములకును బ్రిటిషు ఇండియాకును కలిసి సలహానిచ్చుటకు స్థాయిసంఘము నేర్పఱుప వలసినదని మన్త్రోకరు సూచించిరి. రైతుల ఋణబాధ నివారించుటకు శాసనము గావింపవలెనని సాంగ్లి దివానుగారు కోరిరి.

గవర్నరుగారు సభ్యులకు కృతజ్ఞత దెల్పుచు వారిచ్చిన సలహాలను కొన్నిటిని విమర్శించిరి. ఋణబాధ ముఖ్యమైన సమస్యయైనను, దీనికై శాసనాదిక మొనర్చుటకన్న ప్రచార ప్రబోధము గావించుట ప్రస్తుత కర్తవ్యమని నుడివిరి. ప్రతిజిల్లాలోను దర్బారుల జరపుపద్ధతిని పునరుద్ధరించుట తమకు సమ్మతమనిరి.

సాంగ్లీ సంస్థానాధీశుడు గవర్నరుగారి కభినందనముల దెలుపుచు వారి కార్యదీక్షను గ్రామాభిమానమును ప్రశంసించిరి. రాబోవు రాజకీయ సమాఖ్యకిట్టి సంయుక్త సమావేశము లంకురార్పణమని వచించిరి.

సభానంతరము ప్రభుత్వప్రాసాదమున సంస్థానాధీశులు లఘుభోజన మారగించిరి

బికనీరు దర్బారువారు ప్రతివాది హక్కును సమర్థించుట

బికనీరు సంస్థాన ప్రభుత్వముపై కుట్రజేసిరను నేరముపై కొందరు ఆ సంస్థానమువారు కోర్టులో విచారణ చేయ బడుచున్నారు. అరెస్టు చేయబడిన నిందితుల తరఫున ఆ నిందితులకు సహాయము చేయవలంచ్చిన కొందరి ప్రోత్సాహమువల్ల ముక్తాప్రసాదు అనువారు ప్లీడరుగా వాదించుచుండగా ఒకనాడు పేషీ విస్తరణచేయుచున్న సెషన్సు జడ్జిగారు ప్లీడరును క్రాసుపరీక్ష చేయకుండ ఆటంకపరచి తెలివితక్కువ ప్లీడరు అనిరి. అందుపై ముక్తాప్రసాదుకు కోపమువచ్చెను. పేషీనుండే విరమించుకొనిరి. ఈవిషయము దర్బారుకు తెలుపబడెను. దర్బారువారు ప్లీడరును క్రాసు పరీక్ష చేయనీయవలెననియు ఆటంకము చేయరాదనియు ఆజ్ఞయిచ్చిరి. అందువల్ల ముక్తాగారు మరల పేషీ తీసికొనినారు. తనప్లీడరుకు అగౌరవము కల్గెనను కోపముచే నిరశనదీక్ష పూనియున్న ఖూబురాం అను నిందితుని దీక్ష మానవలసినదని నిందితులకు పేషీలో ప్లీడరు విషయమైన సహాయము చేయుటకై ఏర్పడిన కమిటీవారు ప్రార్థించిరి. వారు నిందితుని కిష్టమగు ప్లీడరు వాదించుట కనుమతి నీయవలసినదని దర్బారునుగూడ వేడినారు. ఫలితము తెలియుటలేదు.

సింహాసన భ్రష్టులైన అల్వారు మహారాజుగారు ఇంక నెలదు నెలలలోగా తమరాజ్యమును చేరుకొనుటకై యత్నించుచున్నట్లు తెలియుచున్నది. మహారాజుగారి స్థానమున ప్రభుత్వమును నిర్వహించు అధికారులు భూమిశిస్తునే వసూలు చేయజాలకున్నారనియు; ప్రజలందరు ప్రభువుగారు రాజ్యము స్వీకరింపవలెనని చాల ఆతురముగా నున్నారనియు; ఇదివరకు ఎవరి తిరుగుబాటువల్ల ప్రభువుగారు రాజ్యము త్యజింపవలసి వచ్చెనో ఆమియోలే ప్రభువుగారు రాజ్యము గ్రహింపనంతవరకు పన్నులు కట్టుటలేదని బెదరించుచున్నారనియు తెలియుచున్నది.

పూర్వకాలపు స్మశానపాత్రలు

త్రివేంద్రం, అక్టోబరు:—

పోరనూరుకును కొచ్చిను సంస్థానములోనియుంగిలకుదారును మధ్యనున్న వంజప్పల్లి పరంబ అను గ్రామమువద్ద తిరుచూరు రైల్వేయింజనీరు ఎకింగ్టనుగారును, తిరువాన్కూరు సంస్థానముభూగర్భపరిశోధకుడు ఆర్. ఎహామవలుగారును పరిశోధనలనుచేసిరి. అది పూర్వకాలమున నొక స్మశానమని తెలిసినది. అచటత్రవ్వించగా ౨౦ స్మశానపాత్రలు కనబడెను. వాటిలో నిక్కలి పెద్దపాత్రి ౩ అడుగుల ౫ అంగుళముల ఎత్తును లోపల ౩అడుగులు నడిమికొలత (డయామీటర్)ను ౩౪ అంగులం యొద్ద ౧౬ డుగు ౩౪ అంగుళముల మధ్యకొలతను కలిగియుండెను. దానిమూత ౬ అంగుళములు దళసరిని పెద్దమెరుపుపూసవద్ద ౨ అడుగుల ౨౪ అంగుళముల మధ్యకొలతను చిన్నమెరుపుపూస (యాక్సిసు)వద్ద ౨ అడుగుల ౩అంగుళముల మధ్యకొలతను కలగియుండెను. ఈపెద్దపాత్రలో రెండు చిన్నపాత్రలుండెను. ఈపాత్ర లన్నిటికి లోపల మెరుగు పెట్టబడెను. పెద్దపాత్రలకు పైన పూసవలెను, అకువలెను చెక్కబడెను.

మరొక ఆయుధవిసర్జన సమావేశము

(డాక్టర్ లంక సుందరంగారు)

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

—ఆంధ్ర పత్రిక.

ది సెంట్రల్ బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియా, లిమిటెడు

మూలధనము	రూ ౪ ౩౬ ౦౦ ౦౦౦
వసూలయిన	౧ ౬౮,౦౦ ౦౦౦
రిజర్వు	౨౦ ౦౦ ౦౦౦

భీమా పద్ధతి

సెంట్రల్ బ్యాంకు సేవింగ్సు బ్యాంకులో డబ్బు దాచిపెట్టుకొనువారి ఉపయోగార్థమై మేము నెలకు రూ ౧-౦-౦ రూ ౨-౦-౦ అంతకన్న మొత్తపుప్రీమియములతో రూ ౫౦౦లు, రూ ౧౦౦౦ల విలువగల పాలసీలను క్రమముగా యివ్వగలము.

చెక్కులద్వారా సేవింగ్సు బ్యాంకులెక్కలనుండి తీసికొనబడుట

మా కష్టమర్లయొక్క అనుకూలముకొరకై క్రొత్త సేవింగ్సు బ్యాంకునుపరిచేశపెట్టినాము. అందుంచి డబ్బును చెక్కులద్వారా తీసికొనవచ్చును.

వివరములకు ది సెంట్రల్ బ్యాంక్ ఆఫ్ యిండియా కు వ్రాయుడు.

రెసిడెన్సీరోడ్డు, హైదరాబాదు (దక్కన్) జేమ్సుస్ట్రీటు, సికిందరాబాదు (దక్కన్)

ది
స్టార్ ఆఫ్ యిండియా
ఎ & జి. అస్యూరెన్సు
కంపెనీ లిమిటెడ్
మదరాసు

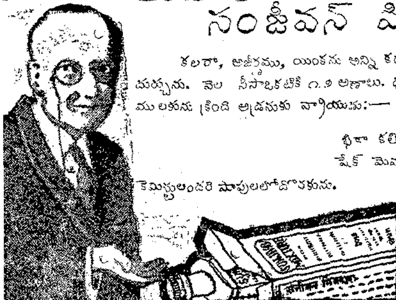
హైదరాబాదు బ్రాంచి:
హనుమకొండ
దక్కను

స్టార్ పాలిసీ లాభములు:

1. పాలిసీలు హాలీనాణెములో నివ్వబడును.
2. పాలిసీలు రద్దుకానేరవు.
3. శాశ్వత అశక్తత జెందినచో భీమా మొత్తమును పొందుట.
4. అకస్మిక ప్రమాద మరణము వలన రెండింతల లాభము.
5. తక్కువ ప్రీమియము బు.
6. అపాయకాల విస్తరణ.

అకర్షణీయములగు పద్ధతుల వివరములకు కోర్తు వ్రాయుడు.

ఏజంట్లు కావలెను.

సంజీవన్ మిశ్రమం

కలరా, అజీర్ణము, యింకను అన్ని కడుపునొప్పులు—వీటనితప్పక కుదుర్చును. వెల సీసాఒకటికి ౧.౨ అణాలు. ధరల జాబితాకును, ఇంకావివరములకును క్రింది అడ్రసుకు వ్రాయుడు:—

శ్రీ కలియాంజీ అంమకో.,
షేక్ మెమన్ స్ట్రీటు, బొంబాయి 2.

కెమిస్టులందరి షాపులలోదొరకును.

ఏజెంటు:—
యస్. బాధాలాల్.
స్టేషన్ రోడ్డు, సికిందరాబాదు.

ఆతంక నిగ్రహ మాత్రలు

ఇప్పటి బలవర్ధకౌషధములలోకెల్ల శ్రేష్ఠము.

ఈమాత్రలు

అజీర్ణరోగములను పోగొట్టును
నరములకు శక్తి నిచ్చును
జ్ఞాపకశక్తికి చురుకుదనము నిచ్చును.
రక్తమును శుద్ధిజేసి వృద్ధిజేయును.
బలమును వృద్ధిజేయును.
ప్రాణమునకు నూతనోత్తేజము నిచ్చును.
ఇంకను అనేక లాభములు గలవి.

౩౨ మాత్రలుగల డబ్బా ౧కి వెల ౧-౦-౦

ఇతర వివరములకు మేము ఉచితముగా తపాలా ఖర్చులు మీకు తగులకుండ పంపగలచిన్న పుస్తకమును

కామశాస్త్రము

చదువుడు

ఆతంకనిగ్రహఫార్మసీ,
26 బ్రాడ్వే మద్రాసు.

శ్రీకృష్ణా సోపు ఫ్యాక్టరి
నిజాం సబ్బు

నిజాంసబ్బు పైనవ్రాసిన ఫ్యాక్టరీలో స్వదేశీయులచే తయారగుచున్నది. ఈసబ్బు వస్త్రములు, పట్టు వస్త్రములు ఓణ్లుమొదలగువాటికివాడిన మురికివిశుభ్రపరచి మంచి సువాసన నిచ్చును. శరీరమునకు రాచినయెడల రోమకూపములలోనుండు మురికినితీసి శరీరమునకు కాంతినిచ్చి సౌందర్యము నిచ్చును. ఈసబ్బు ప్రత్యేకముగా మంచిదగినది. సుప్రసిద్ధమైన మా నిజాం సబ్బు నిజాంరాష్ట్రమందును, బరారు దేశమందును చాలా వాడబడుచున్నది. మాఫ్యాక్టరీలో తయారగుసబ్బు బీదసాదల సౌకర్యముకొరకు సరసమైన ధరలకు అమ్మబడుచున్నది. నిజాం సబ్బులో ఎట్టిహానికరమైన కొవ్వును చేరలేదు. హానికరమైన కొవ్వుగాని మరేదేని యితర పదార్థముగాని యిందులో చేరియున్నదని ఋజువు చేసినవారికి రూ॥ ౨౦౦౦ బహుమాన మివ్వబడును కేసివెల డబ్బా ౧ కి ౧-౨ అణాలు

మేనేజింగ్ ఏజంట్, షేక్ చాంద్
ప్రొప్రైయిటర్స్.
కాలేరు క్రిష్ణయ్య అండ్ బ్రదర్స్
మహంకాళి గుడివీధి, సికింద్రాబాదు-దక్కన్

స్వదేశీ స్టేషనరి కావలయునా?

అన్నిరకముల స్వదేశీ కాగితములును స్టార్, ఆఫ్ ఇండియా పెన్సిళ్లును, ప్రింటింగుఇంకులుమొదలైనవియెల్లప్పుడు స్టాకులో నుండును. వ్యాపారస్తులకు మా పుస్తకములపై వారిపేర్లఅచ్చొత్తించి యిచ్చెదము. పాఠశాలలనుండి జిల్లాలనుండి వచ్చు ఆర్డర్లను జాగ్రత్తగా విచారించెదము. ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు ఇంగ్లీషులోజరుపవలెను.

ది డక్కన్ కమర్షియల్ అండుకో
మద్రాసు పెన్సిళ్లకు ఏజంట్లు
గౌలిగూడ, హైదరాబాదు

హాలీ కల్దారు మారకముజంత్రి

హాలీలకు కల్దారులు కల్దారులకు హాలీలు మారకము ౧ అణానుండి ౨౦ రూపాయల వరకు లెక్కలువేసి ప్రకటింపబడినది. వ్యాపారస్తులకు చాల అవసరమైనది.

వెల ౨ అణాలుమాత్రమే

గోలకొండ పత్రికాలయము హైదరాబాదు

వర్తకులకు లాభము

గోలకొండ పత్రికయందు ప్రకటనవేయించి మీవ్యవహారమునందు లాభముపొందుడు. ఈపత్రిక నిజాంరాష్ట్రమునందంతటను బ్రిటిషిండియా యందును విరివిగాప్రచారముచేయుచున్నది. ప్రకటనరేట్ల వివరములకు:— మేనేజరు గోలకొండపత్రిక, హైదరాబాదు. అని వ్రాయుడు.

REG. No. N. 45

Reg. No. M. 2185

STAMP

Printed and published by K. Balakrishna Reddy at the Golkonda Power Press, Hyderadad. Editor K. Balakrishna Reddy.